

BALATONBERÉNY KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

MEGHÍVÓ

Balatonberény Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2012. január 24-én (kedden) 17.00 h kezdettel
tartandó **rendkívüli** ülésére.

Az ülés helye: Művelődési Ház tanácskozóterme (Balatonberény, Kossuth tér 1.)

Javasolt napirendek:

1. Járásokhoz történő besorolásról
Előadó: Horváth László polgármester
2. Tájékoztató az új államháztartási szabályokról,
Intézmények megszüntető okiratainak elfogadásáról
Előadó: Horváth László polgármester, Darvasné Süte Julianna pénzügyi vezető

A napirendek fontosságára való tekintettel kérem az ülésen pontos megjelenését. Esetleges távolmaradását előre kérem jelezni.

Balatonberény, 2012. január 20.

Horváth László sk.
polgármester



NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

ÁLLAMHÁZTARTÁSI SZABÁLYOZÁSI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: NGM/1250/1/2012.

**Helyi önkormányzatok jegyzői és
gazdasági vezetői részére**

Tárgy: tájékoztató a helyi önkormányzatok jegyzői és gazdasági vezetői részére az új államháztartási szabályokról

**Tisztelt Főjegyző/Címzetes Főjegyző/Jegyző/Körjegyző Asszony/Úr!
Tisztelt Gazdasági Vezető Asszony/Úr!**

Magyarország Alaptörvénye a közpénzekkel kapcsolatban megfogalmazza az átláthatóság követelményét, melynek érvényesítése az új államháztartási törvény egyik kiemelt feladata. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) szabályai közül kiemelendő az eddig széles körben alkalmazott „összevonások” jelentős korlátozása. A 2011. december 31-ig hatályos szabályok értelmében a helyi önkormányzat költségvetése összevontan tartalmazta az önkormányzat, az önkormányzat hivatala, a hozzá rendelt helyi nemzetiségi önkormányzatok költségvetését is. Az, hogy az összevont költségvetési előirányzatokon belül a három különböző jogi személy ténylegesen hogyan gazdálkodhatott, eddig csak az önkormányzat belső szabályzataiból, nyilvántartásaiból derült ki, a három különböző jogi személynek külön vezetett költségvetése nem volt. Ez a helyzet nem csak az átláthatóságot rontotta, hanem számos konkrét gyakorlati probléma forrása is volt, az adóalanyiség kérdésétől kezdve a számlavezetésig.

Az Országgyűlés által 2011. december 23-án elfogadott Áht. és a végrehajtására kiadott, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.) tartalmazza az önkormányzati alrendszer gazdálkodására vonatkozó 2012. január 1-től hatályos új szabályokat. **Az új szabályozás legfontosabb pontjaira és határidőire** a Nemzetgazdasági Minisztérium Államháztartási Szabályozási Főosztálya az alábbiakban hívja fel az önkormányzatok figyelmét.

Az új szabályozás alapelve az egységes szabályok kialakítása, a kivételek számának csökkentése, mely alapján azonos szabályok vonatkoznak a polgármesteri hivatallal, a közös hivatallal, a körjegyzőségi hivatallal rendelkező és a körjegyzőséghez csatlakozott helyi önkormányzatokra is.

I. Költségvetési tervezés

Az Áht. 23.§ (2) bekezdése rögzíti a helyi önkormányzat költségvetési rendeletének tartalmára vonatkozó előírásokat. Az Áht. 23.§ (2) bekezdésének a) és b) pontja szerint **elkülönülnek egymástól a helyi önkormányzat költségvetési bevételei és költségvetési kiadásai valamint a helyi önkormányzat által irányított költségvetési szervek (ide értve**

az önkormányzati hivatalt is) költségvetési bevételei és költségvetési kiadásai. Az Áht. fent hivatkozott rendelkezéseinek végrehajtási szabályait az Ávr. 24.§ (1) és (2) bekezdése tartalmazza, amelyben meghatározásra került, hogy mely bevételeket és kiadásokat kell a helyi önkormányzat, illetve melyeket az önkormányzati hivatal költségvetési bevételei és kiadásai között megtervezni. Kiemelendő, hogy a helyi önkormányzat által irányított költségvetési szervek közül **az önkormányzati hivatal bevételi és kiadási előirányzatai között az önkormányzati hivatal nevében végzett tevékenységekkel, továbbá a képviselő-testület működésével, tagjainak díjazásával kapcsolatos költségvetési bevételeket és költségvetési kiadásokat kell megtervezni.**

- A helyi önkormányzat költségvetési bevételeinek és kiadásainak meghatározásához az Áht. és Ávr. előírásain túl elsősorban a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.) és az ágazati jogszabályok előírásai az irányadók. Pl. az Ötv. által előírt kötelező önkormányzati feladat ellátásához kapcsolódó kiadások az önkormányzat kiadásai lesznek (közvilágítás biztosítása, egészséges ivóvíz ellátás, helyi közutak, köztemető fenntartása, stb.). Ha ezekre a feladatokra külön intézményt, gazdasági társaságot tart fenn az önkormányzat, akkor a feladat ellátásához nyújtott önkormányzati támogatás lesz az önkormányzat kiadása.
- Az önkormányzati hivatal költségvetési bevételeinek és kiadásainak meghatározásához szintén az Ötv. és az ágazati jogszabályok az irányadók. Elsősorban a képviselő-testület működéséhez, a helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat gazdasági feladatainak ellátásához, a jegyzőhöz telepített államigazgatási feladatok végzéséhez szükséges személyi tárgyi feltételek biztosításához, a vagyonkezelt ingó-ingatlan vagyon fenntartásához kapcsolódó bevételek és kiadások lesznek az önkormányzati hivatal költségvetési bevételei és kiadásai.

Az Áht. 26.§ (1) bekezdése és az Ávr. 29.§ (1) bekezdése alapján elkülönül a helyi önkormányzat és az önkormányzati hivatal költségvetésétől a helyi nemzetiségi önkormányzat költségvetése is. **A helyi nemzetiségi önkormányzat nevében végzett tevékenységekkel, továbbá a helyi nemzetiségi önkormányzat képviselő-testületének működésével, tagjainak díjazásával kapcsolatos költségvetési bevételeket és költségvetési kiadásokat a helyi nemzetiségi önkormányzat bevételi és kiadási előirányzatai között kell szerepeltetni.**

II. Elemi költségvetés, könyvvezetés, beszámolás

Lényegi változás, hogy **2012-től külön-külön elemi költségvetés készül a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, a jogi személyiségű társulás, a térségi fejlesztési tanács, valamint az általuk irányított költségvetési szerv részére is,** melyet a polgármester, nemzetiségi önkormányzat elnöke, társulási tanács elnöke, térségi fejlesztési tanács elnöke hagy jóvá (Áht. 28.§ (5) bekezdése). Az önálló elemi költségvetésből következően 2012. január 1-től a helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, többcélú kistérségi társulás, jogi személyiségű társulás, térségi fejlesztési tanács, valamint az általuk irányított költségvetési szerv (ideértve az önkormányzati hivatalt is) gazdálkodásáról önálló könyveket kell vezetni és önálló beszámolót kell készíteni. E feladatok (elemi költségvetés elkészítése, könyvvezetés, beszámolás stb.) ellátásáról – az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv kivételével – az Áht. 27.§-ban meghatározott szerv gondoskodik.

III. Kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés

A kötelezettségvállalásra vonatkozó szabályokat az Ávr. 52.§-a tartalmazza, mellyel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy az (1) bekezdés alapján kötelezettségvállalásra **az önkormányzati hivatal nevében 2012. január 1-től a jegyző vagy az általa írásban felhatalmazott, az önkormányzati hivatal alkalmazásában álló személy jogosult.** A helyi önkormányzat nevében történő kötelezettségvállalásra továbbra is a polgármester vagy az általa írásban felhatalmazott személy jogosult. (Amennyiben egy-egy kiadás esetében a tervezés során nem dönthető el a jogszabályok alapján egyértelműen, hogy az a helyi önkormányzat vagy az önkormányzati hivatal kiadása lesz, javasolt a kötelezettségvállaló személyének meghatározása, amely támpontot adhat a tervezéshez.)

Az Áht. 2012. január 1-től megszünteti az utalvány ellenjegyzésének kötelezettségét és az eddigi kötelezettségvállalás ellenjegyzése fogalom helyett a pénzügyi ellenjegyzés fogalmát használja. Az Áht. 37.§ (1) és (2) bekezdése rögzíti a pénzügyi ellenjegyzés szabályait, mely a korábbi kötelezettségvállalás ellenjegyzésének tartalmával azonos. A pénzügyi ellenjegyzésre jogosult személyek körét, a pénzügyi ellenjegyző feladatait, összeférhetetlenségének eseteit, képesítési követelményeit az Ávr. 55.§-a határozza meg.

A helyi önkormányzatok esetében jelentős változás, hogy a korábbi szabályozástól eltérően a **jegyző gazdasági szervezettel nem rendelkező önkormányzati hivatal esetében sem végezhet pénzügyi ellenjegyzést** sem a helyi önkormányzat, sem a helyi nemzetiségi önkormányzat, sem az önkormányzati hivatal tekintetében. Az Ávr. 55.§ (2) bekezdése alapján **pénzügyi ellenjegyzésre kizárólag az önkormányzati hivatal gazdasági vezetője, ennek hiányában a jegyző által írásban kijelölt, az önkormányzati hivatal állományába tartozó köztisztviselő jogosult,** akinek az Ávr. 55.§ (3) bekezdése szerint a felsőoktatásban szerzett pénzügyi-számviteli végzettséggel, vagy legalább középfokú iskolai végzettséggel és emellett pénzügyi-számviteli képesítéssel kell rendelkeznie.

Felhívjuk a figyelmet azonban arra, hogy a pénzügyi ellenjegyzés nem azonos a helyi önkormányzat belső szabályzataiban előírható pl. jegyző általi jogi ellenjegyzéssel!

IV. Számlavezetés

1. Helyi önkormányzat

A fentiekben már ismertetett szabályok szerint a helyi önkormányzat és az önkormányzati hivatal gazdálkodása 2012. január 1-től elkülönül, mely a gazdálkodáshoz kapcsolódó pénzforgalomra is vonatkozik. Az Ávr. 174.§ (2) és (3) bekezdése alapján **az önkormányzati hivatal 2012. január 31-ig köteles a számlavezetőjénél kezdeményezni a fizetési számlája, valamint a hozzá kapcsolódó számlák és alszámlák helyi önkormányzat nevére történő átvezetését,** figyelemmel az Ávr. 145. § (3)-(5) bekezdésére is.

- Azon helyi önkormányzatok esetében, ahol már van az önkormányzatnak saját önálló fizetési számlája (pl. agrártámogatás, pályázati támogatás miatt) célszerű ezt a számlát az önkormányzati hivatal számláinak és alszámláinak önkormányzat nevére történő átvezetésével egyidejűleg megszüntetni.
- Azon helyi önkormányzat, amely jelenleg az Áht. 84.§ és az Ávr. 145.§ szabályai szerinti fizetési számlával és alszámlákkal már rendelkezik, az Ávr. 174.§ (2) bekezdése szerinti átvezetést nem kell a számlavezetőnél kezdeményeznie.

- Azon **önkormányzat részére**, mely ezidáig nem rendelkezett saját adószámmal, **önálló adószámot is kell kérni** a Magyar Államkincstár útján az állami adóhatóságtól.

Az állami támogatás folyósításának feltétele az Áht 83. § (5) bekezdése alapján a felhatalmazó levelek megléte, így az átvezetéseket követően **újából meg kell küldeni a Kincstár részére a felhatalmazó leveleket**, amelyeknek adattartalmában változás történt.

2. Önkormányzati hivatal

Az önkormányzati hivatal szintén **2012. január 31-ig köteles** a helyi önkormányzat által választott számlavezetőnél **fizetési számláját megnyitni**.

3. Önkormányzati költségvetési szervek

Az elkülönülő és átlátható gazdálkodás, valamint az önálló elemi költségvetés alapján **minden költségvetési szerv** (önállóan működő és gazdálkodó, önállóan működő is) **részére az önkormányzat által választott számlavezetőnél önálló fizetési számlát** (nem alszámlát) **kell nyitni**.

- Azon **önállóan működő költségvetési szerv részére**, mely ezidáig nem rendelkezett saját adószámmal és fizetési számlával, **önálló adószámot kell kérni** a Magyar Államkincstár útján az állami adóhatóságtól és az előzőekben ismertetett **önálló fizetési számlát** (nem alszámlát) **kell nyitni**.
- **Amennyiben a költségvetési szervnek az önkormányzat vagy az önkormányzati hivatal számlájához kapcsolódó alszámlája van**, ezt az önálló fizetési számlája megnyitásával egyidejűleg **meg kell szüntetni**.

4. Helyi nemzetiségi önkormányzatok

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 159.§ (1) bekezdése alapján 2012. január 1-től **a kisebbségi önkormányzat elnevezése nemzetiségi önkormányzat**. A névmódosulást a Magyar Államkincstár által vezetett törzskönyvi nyilvántartás felé a nemzetiségi (kisebbségi) önkormányzatnak adatváltozás címén be kell jelentenie.

Amennyiben a helyi nemzetiségi önkormányzat még nem rendelkezik adószámmal, részére **önálló adószámot is kell kérni** a Magyar Államkincstár útján az állami adóhatóságtól.

A névmódosítás bejelentését és a törzskönyvi nyilvántartásban történő átvezetését követően az Áht. 84. § (1) és (2) bekezdése alapján a **helyi nemzetiségi önkormányzat részére a székhelye szerinti helyi önkormányzat által választott számlavezetőnél önálló fizetési számlát kell nyitni**.

Az Áht. 111.§ (10) bekezdésében szereplő átmeneti szabály szerint **2012. évben a helyi nemzetiségi önkormányzatok részére a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény 1. mellékletének IX. fejezetében meghatározott költségvetési támogatásokat a 2011. december 30-án hatályos szabályok szerint kell igényelni és folyósítani**. Azaz az idén még a helyi önkormányzat számlájára érkezik a nemzetiségi önkormányzat általános működési támogatása. A **helyi önkormányzat a költségvetési támogatás helyi nemzetiségi önkormányzatot megillető**, a nettósítás során csökkentett összegét a fizetési számláján történő jóváírástól számított három munkanapon belül **továbbutalja a helyi nemzetiségi önkormányzat önálló fizetési számlájára**.

V. Szerződések

A korábbi egységes gazdálkodás elve alapján a helyi önkormányzatok a magánjogi szerződések megkötésekor sok esetben az önkormányzat neve mellett az önkormányzati hivatal adószámát és bankszámláját tüntették fel és használták. Az Ávr. 174.§ (4) bekezdése alapján a **helyi önkormányzat által 2012. január 1. előtt kötött és folyamatban lévő olyan magánjogi szerződése** (pl. támogatási szerződés, vállalkozási szerződés) **esetén, amelyben az önkormányzati hivatal adóazonosító száma, számlaszáma vagy más hasonló azonosító adatai szerepelnek 2012. február 29-ig köteles a helyi önkormányzat adatainak átvezetését kezdeményezni.** (Ez a rendelkezés nem érinti azokat a szerződéseket, amelyeket az önkormányzati hivatal kötött saját adóazonosító száma és számlaszáma feltüntetése mellett.)

VI. ÁFA státusz

A helyi önkormányzat és az önkormányzati hivatal, mint egymástól elkülönülten gazdálkodó jogi személyek, egyaránt alanyai lehetnek az általános forgalmi adónak. A 2012. január 1-től hatályos új államháztartási szabályok szerint az önkormányzat gazdálkodásának jelentős része már nem az önkormányzati hivatal, hanem az önkormányzat adószámán fog zajlani. Az önkormányzatok többségét jelenleg alanyi adómentes adózóként tartja nyilván az állami adóhatóság. Az Áht. 111.§ (18) bekezdésében foglalt átmenti szabály alapján a **helyi önkormányzat, mint az általános forgalmi adó alanya 2012. február 29-ig jogosult bejelenteni az alanyi adómentességre, a kizárólag közérdekű vagy egyéb speciális jellegére tekintettel adómentes tevékenység végzésére vagy az egyéb speciális jellegére tekintettel adómentes tevékenység esetén az adókötelessé tétel választására vonatkozóan korábban tett nyilatkozatának megváltoztatását az állami adóhatóság felé.**

VII. Vagyon

Nem változik az a szabály, hogy továbbra is minden vagyon tulajdonosa az önkormányzat. **Főszabály, hogy a vagyont az önkormányzat könyveiben kell nyilvántartani,** kivéve azt az esetet, amikor a helyi önkormányzat vagyonkezelőt jelöl ki. Ebben az esetben a vagyonkezelő kezelésében lévő vagyont a vagyonkezelő könyveiben kell nyilvántartani. Javasoljuk a helyi önkormányzati vagyonrendeletek és az abban kijelölt vagyonkezelők körének felülvizsgálatát és szükség szerinti módosítását.

VIII. Alapító okiratok módosítása

A fenti jogszabályi változások szükségessé teszik az intézményi alapító okiratok felülvizsgálatát is. Lényeges változás, hogy a **helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat alaptevékenységeihez kapcsolódó szakfeladatok a jövőben nem szerepelhetnek az önkormányzati hivatal alapító okiratában.** Ezeket a szakfeladatokat az alapító okirat módosításával törölni kell és a Magyar Államkincstár által vezetett törzskönyvi nyilvántartás felé be kell jelenteni. Tekintettel arra, hogy a helyi önkormányzat nem rendelkezik alapító okirattal, a helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat alaptevékenységeihez kapcsolódó szakfeladatokat belső szabályzatokban szükséges rögzíteni.

Az Áht. 27.§ (1) bekezdése alapján célszerű az önkormányzati hivatal által összevont gazdálkodási szabályzatokat készíteni. Az összevont szabályzatokban elkülönítve kell a helyi önkormányzatra, helyi nemzetiségi önkormányzatra illetve az önkormányzati hivatalra vonatkozó belső gazdálkodási szabályokat és a végzett szakfeladatokat meghatározni.

Felhívjuk ugyanakkor a figyelmet arra, hogy a szakfeladatrendről szóló 56/2011. (XII. 31.) NGM rendelet (a szakfeladatrendi struktúra pontosítása érdekében) módosításra kerül a várhatóan január végén megjelenő elemi költségvetésről szóló NGM rendeletben, így az e pontban foglalt feladatok, módosítások végrehajtását célszerű ennek megjelenését és áttekintését követően befejezni.

Amennyiben a fentiekkel kapcsolatban további kérdés merül fel, a Nemzetgazdasági Minisztérium kerdesek.ujah@ngm.gov.hu e-mail címére várjuk az önkormányzatok kérdéseit.

Budapest, 2012. január 12.

Üdvözlettel:

Tavaszi Zsolt s.k.
főosztályvezető